

Afgørelser – Reg. nr.: 01856.02

Fredningen vedrører: Fårevejle Kirke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

07-04-1952, 21-12-1953

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

Mtr.nr.

1a, og 52 a Fårevejle by og sogn.

A n m e l d e r :

Naturfredningsnævnet
for Holbæk Amt.

Uden stempel og gebyr i h.t.
lov nr. 140 af 7/5 1937, §33.

F R E D N I N G S O V E R E N S K O M S T .

Undertegnede **Fårevejle menighedsråd**
erklærer sig villig til, som ejer af mtr.nr. **1a og 52a**
af **Fårevejle** by, **og** sogn at lade et areal af
dette mtr.nr. frede for at sikre den fri beliggenhed af
Fårevejle kirke.

Arealet beskrives således: 1) skranten vest, syd og øst for kirkegården
begrænset af "cementvejen" mod vest og landvandskanalen mod syd og øst, her-
under parkeringspladsen vest for kirken mellem vejene og 2) engarealet vest
for "cementvejen".

Fredningen har følgende omfang:

~~Bebyggelses~~ areal ^{erne} må ikke bebygges eller beplantes med udsigts-
delæggende beplantning, ligesom der heller ikke på arealer ^{ene} må anbringes
transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende eller opsæt-
tes skure, udsalgsstader, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber
eller lignende skønhedsforstyrrende genstande. Der må i det hele ikke fore-
tages ændringer i den nu bestående tilstand, der kan virke skæmmende eller
hindrende for udsigten til eller fra kirken.

Denne overenskomst er ikke til hinder for, at den hidtidige ~~bebyggelse~~
~~og~~ beplantning på ejendommen bibeholdes, ~~hvis den ikke er i strid med~~
~~denne overenskomst og ikke hindrer udsigten til eller fra kirken.~~

I tilfælde af nybygninger eller ombygninger er jeg villig til forinden
bygningsarbejderne påbegyndes at forelægge tegninger til godkendelse for
naturfredningsnævnet, idet bebyggelsen altid skal have et sådant ydre, at
bebyggelsen bedst muligt passer til omgivelserne og ikke unødigt hindrer
udsigten til eller fra kirken.

ovennevnte arealer

Sålønge ~~arealer~~ administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet afgørelse om ~~disse arealers~~ **disse arealers** benyttelse uanset fredningsdeklarationen.

Jeg er enig i, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min fornævnte ejendom dog uden udgift for mig.

M.h.t. pantegæld, servitutter og byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Påtaleberettiget er naturfredningsnævnet for Holbæk amtsrådsreds og menighedsrådet.

Fårevejle , den 7/4 1952

Tage Morsing.

ind. f. menighedsrådet.

Idet naturfredningsnævnet modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at fredningen vil være at lyse på mtr.nr. **1a og 52a** af **Fårevejle** by, og sogn.

Det fredede areal er indtegnet på vedlagte kortskitse, af hvilken en genpart bedes henlagt på akten.

Naturfredningsnævnet for Holbæk amtsrådsreds, den 7/4 1952

Rørentsen.

2 G 1601 25b

det tiltrædes, at nærværende fredningsoverenskomsten tinglyses som servitutstiftende på mtr.nr. 1a og 52a af Fårevejle by og sogn, dog med følgende forbehold:

Sålønge de pågældende arealer administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet, dog efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet, afgørelse om nyplacering af bygninger på præstegårdsjorden og tillige om alle byggeplanen for disse for såvidt bygningerne skal benyttes til driften af præstegårdens jorder, tilbrug for præsten eller i det hele skal tjene kirkelige formål

Kirkeministeriet, den 3. december 1952.

p.m.v. c.b.

M.G. Petersen. ekops.

Lyst: Nykøbing Sj. Kbst. m.v., den 11/12 1952.

Skovgård/Hølst, BC.

, den 21/11 1953.

Mtr. nr. **1b Fårevejle by og sogn.**

A n m e l d e r
Naturfredningsnævnet
for Holbæk Amt.

Uden stempel og gebyr i h.t.
lov nr. 140 af 7/5 1937, §33.

F R E D D I N G S O V E R P E N S K O N S T.

Undertegnede **Fårevejle menighedsråd**
erklærer sig villig til, som ejer af mtr. nr. **1b**
af **Fårevejle** by, **og** sogn at lade ~~et areal af~~
dette mtr. nr. frede for at sikre den fri boliggenhed af
Fårevejle kirke.
Arealet beskrives således: **den nuværende ringerbolig med have.**

Fredningen har følgende omfang:

De hertil udebyggede arealer ~~▪~~ må ikke bebygges eller beplantes med udsigts-
ødelæggende beplantning, ligesom der heller ikke på arealer ~~▪~~ må anbringes
transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende eller opsæt-
tes skure, udsalgsstader, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber
eller lignende skønhedsforstyrrende genstande. Der må i det hele ikke fore-
tages ændringer i den nu bestående tilstand, der kan virke skæmmende eller
hindrende for udsigten til eller fra kirken.

**På ejendommen må ingensinde drives erhvervsvirksomhed som ved røg,
støj eller ilde lugt kan genere kirken.**

Denne overenskomst er ikke til hinder for, at den hidtidige bebyggelse
og beplantning på ejendommen bibeholdes, ligesom jeg forbeholder mig ret
til at forestage nybygninger eller ombygninger.

I tilfælde af nybygninger eller ombygninger er jeg villig til forinden
bygningsarbejdet påbegyndes at forelægge tegninger til godkendelse for
naturfredningsnævnet, idet bebyggelsen alt id skal have et sådant ydre, at
bebyggelsen bedst muligt passer til omgivelserne og ikke unødigt hindrer
udsigten til eller fra kirken.

Sålønge det pågældende areal administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet dog efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet afgørelse om nyplacering af bygninger på ~~præstegårdens~~ jorden og tillige om selve byggeplanen for disse, for så vidt bygningerne skal ~~benyttes til driften af præstegårdens jorden til brug for præsten eller i det hele tjene kirkelige formål.~~

Jeg er enig i, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min fornævnte ejendom dog uden udgift for mig.

M.h.t. pantegæld, servitutter og byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

På tale berettiget er naturfredningsnævnet for Holbæk amtsrådsreds og menighedsrådet.

Fårevejle , den 7/4 1952

Tage Morsing.

fmv. f. menighedsrådet.

Idet naturfredningsnævnet modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at fredningen vil være at lyse på

mtr.nr. **1b** af **Fårevejle** by, **og** sogn.

Det fredede areal er indtegnet på vedlagte kortskitse, af hvilken en genpart bedes henlagt på akten.

Naturfredningsnævnet for Holbæk amtsrådsreds, den 7/4 1952

Barentsen.

42 2708 ES.

Det tiltrædes, at nærværende fredningstilbud tinglyses som servitutstiftende på ejendommen mtr.nr. 1b af Fårevejle by og sogn.

Kirkeministeriet, den 27. februar 1953.

p.m.v. e.b.

Gunnar Krog. ekspa.

Lyst: Nykøbing Sj. Kbst.m.v., den 23/3 1953.

Fris Jønsen. kot. /Holst.BC.

, 21/11 1953.

Mtr. nr. 100 Fårevejle by og sogn.

A n m e l d e r
Naturfredningsnævnet
for Holbæk Amt.

Uden stempel og gebyr i h.t.
lov nr. 140 af 7/5 1937, §33.

F R E D N I N G S O V E R E N S K O M S T .

Undertegnede **arbejdsmand Karl Petersen**

erklærer sig villig til, som ejer af mtr.nr. 100
af **Fårevejle** by, **03** sogn at lade ~~et areal af~~
dette mtr.nr. frede for at sikre den fri beliggenhed af
Fårevejle kirke.

~~Arealet beskrives således:~~
Arealet beskrives således:

Fredningen har følgende omfang:

De hidt il u bebyggede areale må ikke bebygges eller beplantes med udsigts-
ødelæggende beplantning, ligesom der heller ikke på areale må anbringes
t transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende eller opsæt-
tes skure, udsalgsstader, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber
eller lignende skønhedsforstyrrende genstande. Der må i det hele ikke fore-
tages ændringer i den nu bestående tilstand, der kan virke skæmmende eller
hindrende for udsigten til eller fra kirken.
**Jeg forbeholder mig udtrykkelig ret til at anbringe mindre skure
o.lign. til eget brug uden at spørge nogen.**

**På ejendommen må ikke drives erhvervsvirksomhed, som ved røg,
støj eller ilde lugt kan genere kirken.**

Denne overenskomst er ikke til hinder for, at den hidtidige bebyggelse
og beplantning på ejendommen bibeholdes, ligesom jeg forbeholder mig ret
til at foretage nybygninger eller ombygninger.

I tilfælde af nybygninger eller ombygninger er jeg villig til forinden
bygningsarbejderne påbegyndes at forelægge tegninger til godkendelse for
naturfredningsnævnet, idet bebyggelsen alt id skal have et sådant ydre, at
bebyggelsen bedst muligt passer til omgivelserne og ikke urådigt hindrer
udsigten til eller fra kirken.

Jeg er enig i, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min fornævnte ejendom dog uden udgift for mig.

M.h.t. pantgæld, servitutter og byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

På tale berettiget er naturfredningsnævnet for Holbæk amtsrådskreds og menighedsrådet.

Fårevejle, den 7/4 1952
Karl Petersen.

Idet naturfredningsnævnet modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at fredningen vil være at lyse på mtr.nr. 100 af Fårevejle by, og sogn.

Det fredede areal er indtegnet på vedlagte kortskitse, af hvilken en genpart bedes henlagt på akten.

Naturfredningsnævnet for Holbæk amtsrådskreds, den 7/4 1952
T. Høller.
est.

Lyst: Nykøbing Sj. Kbst.m.v., den 3/9 1952.
Skovgård/Holst.BG.

, 21/11 1953.

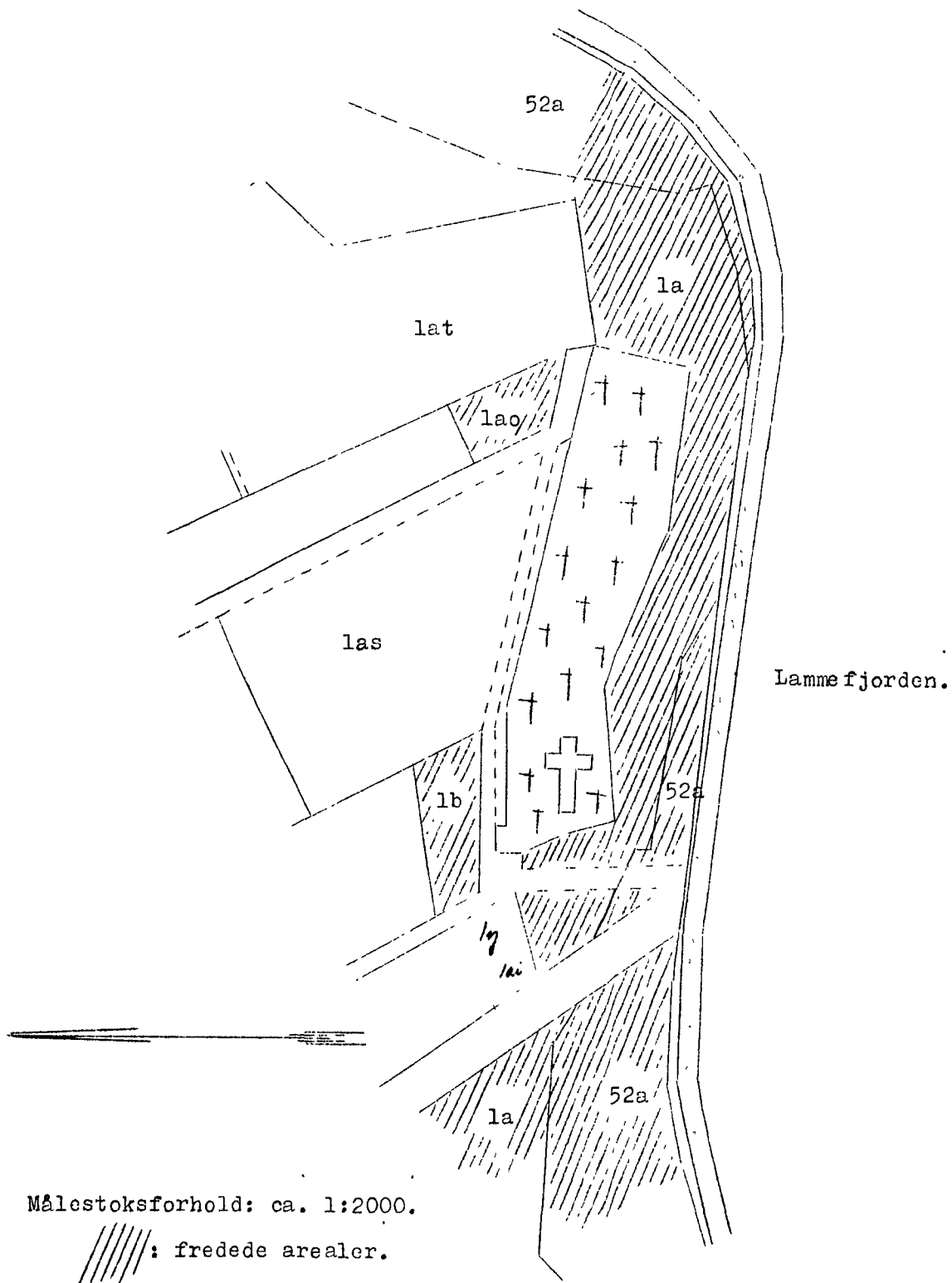

KORTSKITSE

over

terrain af FÅREVEJLE og RIS byer, Fårevejle sogn.

7/4-52

FREDNINGSNÆVNET>

Erklæring

Matr. nr.: 10, Faarevejle
by og sogn.

Stempel: 2 kr. 00 øre.

DECLARATION.

Underskrevne plantor H. Kaskint, Faarevejle, påtager herved den mig tilhørende ejendom matr. nr. 10, Faarevejle by og sogn af nærtkorn 1 alb. følgende indskrænkninger for at sikre Faarevejle kirkes frie beliggenhed:

Det hidtil ubebyggede areal må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsøseleggende beplantning, ligesom der heller ikke på arealet må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmøster og lignende eller opsettes skure, udsalgsstader, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstylende genstande. Der må i det hele ikke foretages ændringer i den nu bestående tilstand der kan virke skæmmende eller mindrende for udsigten til eller fra kirken.

Jeg forbeholder jeg mig ret til på ejendommen at opføre et beboelsesthus - dog kun i 1½ beboelseslag - og således at bygningen harmonerer med bygningerne på naboejendommen matr. nr. 1y og 1aj, Faarevejle by og sogn tilhørende Faarevejle Museum. Endvidere forbeholder jeg mig ret til i selve bygningen at anrette en mindre butik bestemt til salg enten af blomster eller souvenirs eller lignende; iøvrigt må ejendommen kun anvendes til beboelse.

Med hensyn til byrder og hæftelser henvises i sin helhed til ejendommens folio i tingbogen.

Katasteretten iflg. nærværende deklaration har Faarevejle Sogneråd.

Jeg har overfor Naturfredningsnævnet påtaget mig at afholde samtlige udgifter i anledning af nærværende deklarations udfærdigelse og tinglysning.

En genpart af deklarationen skal tilsendes Naturfredningsnævnet for Holbæk Amt.

Maarevejle, den 21. december 1953.

L. Aasklint.

Til vitterlighed om dateringens rigtighed, underskriverens identitet og myndighed:

A. Møllerup Thomsen,
Sagfører, Asnæs.-

Tinglysningspåtegning af 9. januar 1954.

p. v. c./

Asnæs, den 23. februar 1954.

A. Møllerup Thomsen
Sagfører
Asnæs

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01856.02

Dispensationer i perioden: 04-08-1989

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

7 AUG. 1989

Fr.j. nr. 177 B 19 89.

Angående nedgravning af naturgasledning på matr.nr. 1 a og 52 a Fårevejle by,
Fårevejle, beliggende ved Fårevejle kirke, Dragsholm kommune.

Ved brev af 20/12 1988 har Naturgas Sjælland I/S ansøgt om nævnets tilladelse til på ovennævnte ejendomme at nedgrave en distributionsledning til naturgas.

Nævnets tilladelse er nødvendig, fordi ejendommen omfattes af fredningsoverenskomst tinglyst den 11/12 1952, hvorefter bebyggelse kræver nævnets godkendelse efter erklæring fra de kirkelige myndigheder.

Nævnet har forelagt sagen for Roskilde Stiftsøvrighed, hvis udtalelse vedlægges i kopi.

I anledning af ansøgningen tillader nævnet herved i medfør af den nævnte fredningsafgørelse for sit vedkommende det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt på vilkår, at terrænet efter nedgravningen retableres fuldstændigt.

Nævnets tilladelse bortfalder efter naturfredningslovens § 64 a, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan påklages til Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren, Skov- og Naturstyrelsen, Vestsjællands amtsråd, kommunen, Kirkeministeriet og Danmarks Naturfredningsforening.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Den meddelte tilladelse kan derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb, jvf. naturfredningslovens § 58.

Et eksemplar af afgørelsen er herfra tilsendt ansøgeren, Naturgas Sjælland I/S, Energivej 3, 4180 Sorø.

Ketty Grützmeier.

Roskilde Stiftsøvrighed

Palæet, Stændertorvet 3 A - Tlf. 02 35 14 75

4000 Roskilde, d. 11 APR. 1989

1

Giro 7 41 62 02

Journal nr. 064/0306

(Bedes anført)

EDN/BL

Fredningsnævnet for
Vestsjællands amts nordlige fredningskreds,
Dommerkontoret, Sofievej 4,
4300 Holbæk.

INDGÆT
12 APR. 1989
DMKT.HOLB.

Med skrivelse af 31. januar 1989 - j. nr. 176 B 1988 - har fredningsnævnet fremsendt en ansøgning fra Naturgas Sjælland vedrørende anlæggelse af en distributionsledning på matr. nr. 1-a og 52-a, Fårevejle by, Fårevejle, tilhørende Fårevejle præsteembede v/Fårevejle menighedsråd.

Ved sagens fremsendelse har fredningsnævnet anført, at nævnet er sindet at tillade det ansøgte i medfør af den på ejendommen den 11. december 1952 tinglyste fredningsoverenskomst på vilkår, at området reetableres fuldstændigt og under forudsætning af stiftsøvrighedens skriftlige positive tilkendegivelse.

I anledning heraf skal man meddele, at stiftsøvrigheden -efter at have indhentet erklæringer fra menighedsrådet og provstiudvalget- har forelagt sagen for Kirkeministeriet, og at Kirkeministeriet i skrivelse hertil af 21. marts 1989 har tiltrådt det ansøgte.

Den deklaration, der til sin tid udfærdiges, vil være at indsende hertil til forsyning med stiftsøvrighedens tiltrædelsespåtegning.

P.S.V.

Ellinor Bagge
stiftskontorchef

Kopi til:

Fårevejle menighedsråd. Skr. af 11/2 1989.

Ods og Skippinge provstiudvalg.Skr. af 14/2 1989.

Kirkeministeriet. Skr. af 21/3 1989- j.nr. 41/0306/89 SB/kn
13-3-13.

Naturgas Sjælland.

Holbæk, Fr.j.nr. 177 B 19 88

DISPENSATIONER >

Afgørelser – Reg. nr.: 01856.02

Dispensationer i perioden: 25-06-2007

SCANNET

Modtaget **REG. NR.** 1856.02
Skov- og Naturstyrelsen
27 JUNI 2007

FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLAND

Adr. Tinggade 15

Per Hagemann F.R.I.
Rådgivende ingeniører ApS
Lodskovvej 10
4420 Regstrup

Postboks 130
4100 Ringsted
Tlf. 56642726
Fax 56656496

F 12/07

Den
25. juni 2007

GENPART

Gennem Vestsjællands Amt, Natur & Miljø og senere Miljøministeriet, Miljøcenter Roskilde har nævnet modtaget ansøgning om ændring af tagkonstruktionen på museumsbygningen samt etablering af kørerampe og flytning af trappe, alt på ejendommen matr. nr. 1 y og 1 ai Fårevejle by, Fårevejle.

Sagen har været sendt til udtalelse og vurdering i Odsherred kommune, der den 3. maj 2007 har udtalt:

"Der sker en gennemgribende renovering af museumsbygningen. Tagprofilen på tilbygningen ændres fra ca. 25 grader til 45 grader. Der påsættes en stålbrandtrappe på den vestlige gavl. På tilbygningens østgavl ændres dør og vinduesparti. Vedlagte bilag viser facade. På sydgavl ændres til dør med to vinduer.

Omkring bygningen ændres trappen i mindre grad, og der etableres en rampe til kørestol. Den eksisterende hæk omkring bygningen optages og erstattes af en bøgehæk. Udfør ståltrappen opsættes plankeværk i skel, indtil hækken er høj nok.

Det er kommunens vurdering af det ansøgte er af underordnet betydning i forhold til fredningens bestemmelser. Kommunen finder, at der i byggeprojektet er taget initiativer til at tilgodese den eksisterende byggeskik, og at de ændringer der er valgt kun vil forbedre oplevelsen og anvendelsen af bygningen og omgivelserne omkring kirke og kirkepladsen".

Nævnets afgørelse:

De ansøgte bygningsændringer på museumsbygningen samt etableringen af kørerampe og flytning af trappe findes ikke i strid med formålet med kirkeomgivelsesfredningen til Fårevejle kirke, hvorom der er tinglyst deklARATION. Nævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 det ansøgte byggeprojekt med nævnte ændringer i udenomsarealerne.

SN 5-121-00323

12

Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jf. § 86, jf. § 87, stk. 1 påklages til Naturklagenævnet (adr. Frederiksborggade 15, 4., 1360 København K) af bl.a. ansøgeren, ejeren og forskellige myndigheder, foreninger og organisationer. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet.

Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra miljøcenter/kommunen/fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på

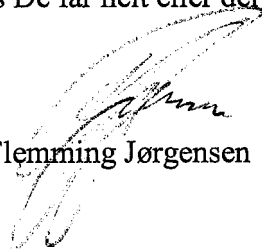
Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Annelis Stamm

Flemming Jørgensen

Rolf Dejløw

Fredningsnævnet for Vestsjælland

Vestensborg Allé 8, 4800 Nykøbing F.

vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

Telefon 20 60 23 94

Odsherred Kommune
Center for Teknik og Miljø
Naturteamet
Nyvej 22
4573 Højby

FN-VSJ-038-2022

Den 9. juli 2022

Landskabsarkitekt Per Toft, Mangor & Nagel, har ved mail af 23. maj 2022 sendt nævnet en ansøgning om dispensation til at grave i en fredet skrænt i forbindelse med genopbygning af vestmuren ved Fårevejle Kirke.

I mailen oplyses,

... hermed fremsendes materialet der har dannet grundlag for godkendelse i Roskilde Stift, den kgl. Bygningsinspektør, Nationalmuseet og Kirkegårdskonsulenten.

Arbejdet vil kræve at der udgraves ca en meter fra kirkegårdsmuren og ind i fredningen. Det udgravede materiale lægges tilbage efter endt arbejde. Sådan at den eksisterende græsskråning kan genetableres.

Jeg skal bede fredningsnævnet om udtalelse med henblik på eventuel ansøgning om dispensation for fredningen.

Om projektet fremgår:

Fårevejle Kirke

Forslag til sikring af eksisterende mur og genopbygning af væltet mur. Januar 2022

Rev. A. 26.01.2022.

Fårevejle Kirke Vestmuren

Baggrunden

Den vestlige kirkegårdsmur ved Fårevejle Kirke har i de sidste par år hældet mere og mere udad. Hvilket i juni 2021 resulterede i en mindre nedstyrtning ca. 3 m i den sydlige ende af muren. I Slut november væltede yderligere 9 m så i alt 12 m mur er væltet.

Fårevejle kirke er placeret på en højderyg der oprindeligt har ligget omgivet af vand på de tre sider mod syd og vest har fjordens erodering i højderyggen skabt nogle meget stejle skrænter. Kirkegårdsmuren står meget karakteristisk netop på overgangen mellem de stejle skrænter og det mere flade terræn omkring kirken. Vestmuren optager et terrænspring på ca. en meter og terrænet uden for falder den gamle havskrænt brat mod vejen.

Det vestlige mur er en del af den ældste mur omkring kirken. Den nuværende mur er dog af nyere dato, men rummer dog stor autensitet.

Muren har store arkitektoniske kvaliteter med sin placering øverst på skrænterne ned mod den tidligere Lammefjord. Ser man kirken fra vest danner muren et hvidt bånd hvorpå kirken ligger, hvilket givet et meget ikonisk billede, der er af stor værdi.

Foto 1. Fårevejle kirke bog sin meget markante mur. Der er særlig karakteristisk og synlig ved at den står på toppen af den tidligere havskrænt.

Prøvegravning

Den 7. juli 2021 er der udført prøvegravninger af Henriette Rendsbo Nationalmuseet. I rapporten står der følgende:

”Formålet med prøvegravningen var at tjekke, hvor langt der er ned til råjord, om kirkegårdsjorden er meget løs (om der er mange grave) på stedet og om der under græsset ligger et fundament fra en ældre og bredere kirkegårdsmur.

Der blevet gravet 3 grøfter vinkelret på vestmurens inderside og op mod denne. Den første (nr. 1) ligger lige syd for staudebedet. Det vil sige ca. 4 meter syd for portalen. Grøft nummer 2 ligger ud for tårnet, ca 1 ½ meter syd for tårnets NVhjørne. Og grøft nummer 3 ligger lige nord for det store gravsted for sognepræst, som ligger i kirkegårdens sydvestlige hjørne og har granitkanter.

Grøfternes bredde var godt 50 cm og dybden blev bestemt af, hvor langt nede uberørt råjord blev fundet.”

”Konklusion

Der er ikke fundet et ældre fundament, som kunne have været i vejen for både indrykning af muren og etablering af ”underjordisk tagrende” på indersiden af muren. Det ser ud til, at både råjord og gravfyld består af kompakteret og gruset sand. Og der er altså ikke umiddelbart grund til bekymring for stabiliteten af den eksisterende mur i den nordlige del og en eventuel ny (og indrykket) mur i den sydlige del. Bortledning af regnvand og stop af erosion af skrænten på murens yderside er muligvis nok til at undgå fremtidige problemer med den udsatte beliggenhed. Men dette skal naturligvis vurderes af ingeniør og arkitekt i forbindelse med projektering af renoveringen. De tre søgegrøfter er lagt med temmelig lang afstand set i forhold til murens meget vekslende tilstand. Derfor er supplerende geotekniske boreprøver værd at overveje. ”

Foto 2. Viser muren væltet december 2021

...

Den gamle mur

Muren står som nævnt på overgangen mellem den stejle skrænt og den mere flade kirkegård. Den danner samtidig en støttemur som optager et terrænspring på ca en meter. Den nederste del er det der fungerer som støttemur består af en række sammenmure marksten i en række. Det er tydeligst hvor man ser på resterne af de væltede mure se billederne herunder. De ses dog af prøvegravningerne, at muren kan være støttet af bagvedliggende stenfyld eller et egentligt fundament. Over støttemuren er muret en dobbeltmur afdækket med vingetegl over. De synlige flader er hvidkalkede.

Fundamentet består af en række kampesten der er muret sammen med kalkmørtel med jord bagved ligesom man vil gøre med en tøropsat kampestens dige. Dobbeltmuren var hvor den er væltet ikke funderet på indersiden med et egentligt fundament. Den nederst række sten i ydersiden går kun lidt ned i det foranliggende terræn om det skyldes at jorrdækningen er eroderet væk eller forholdet altid har været sådan er ikke til at sige. Det er sætninger i dette fundament som har gjort at muren i de senere år har sat sig og den øverste del er begyndt at hælde udad.

Den øverste del består som nævnt af en dobbeltmur af groft tilhugne kvadre: Dobbeltmuren begynder lidt under terrænet på indersiden af muren. De indre dele af muren er tilsyneladende muret med cementforstærket mørtel, der gør at den vælter ned i større stykker.

Langs den eksisterende mur har man desuden på indersiden mod græsset kunnet se en revne der langsomt bliver større. Denne revne var størst i den sydlige ende. Det viser at muren i hele lænden bevæger sig udad.

I forlængelse af den væltede mur ud for tårnet er der yderligere ca. to meter mur som er meget revnet, hvilket tyder på at fundamentet arbejder meget.

Desværre blev muren ikke stående som prøvegravningsrapporten antog, fordi det var meget svært at forudsige. Der er dog en ting der er værd at bemærke det er at ved de tre prøvegravninger så er fundamentet på muren bredere ved de to gravefelter i murens nordlige ende. Ser man samtidig på muren inden den væltede så var den betydeligt mere revnet i netop den sydlige ende, der nu er væltet ned. Det tyder på at den nordlige ende er mere stabil end den sydlige ende er.

Foto 3 tv. Viser murens opbygning i knæpunktet det ses tydeligt at muren kun står på en enkelt række sten og overgangen til dobbelt mur ikke er understøttet.

Foto 4 th. Viser en enkelt række af bundsten der blev tilbage da muren væltede.

Diskussion

Ser man nærmere på billederne kan man se at den væltede mur er langt mere revnet end det stykke der står tilbage, sammenholdes det med at fundamentet på den tilbageværende mur tilsyneladende er kraftigere end på det stykke der er væltet. Vi mener at man bør fjerne de to meter mur der endnu står men er meget revnet

Så er vores konklusion er, at det tilbageværende murstykke er i betydelig bedre forfatning og at man kan forvente at det bliver stående endnu nogle år uden væsentlige indgreb dog således at ønsker man at sikre den nordlige del bør der iværksættes foranstaltninger der forstærker fundamentet.

Genopbygning af den væltede mur på den gamle plads. Indrykning blev diskuteret på besigtigelsesmødet i juni 2021

Der synes, at være flere ting der taler for at bevare placeringen. Det er:

- Det flotte og dramatiske syn med muren direkte oven for skrænten
- Den flyttede mur kommer meget tæt på fredede gravsted i det sydvestlige hjørne
- Den korte afstand til tårnet vil gøre det vanskeligt at lave en terrænsenkning som holder vandet væk fra muren.
- Den faste og stabile råjord på den nuværende placering udgør et godt underlag for muren.

Den eksisterende mur kan sikres dels ved at lave et overfladisk dræn og dels ved at understøbe muren og forstærk fundamentet. Det er vores vurdering at den sidste del ikke er så truet, og at det ikke bliver væsentligt dyrere at udskifte den på et senere tidspunkt. Der er dog alt i alt usikkert hvor længe muren kan blive stående.

Foto 2. Udsnit af vestmuren visende den del der er væltet, (foto marts 2021)

Foto 3. Udsnit af billedet ovenover med knæpunktet markeret med den sorte linje på muren. Det er murstykket til højre der er væltet. (foto marts 2021)

Den ny mur

Kirkemur udskiftes og genopføres i forløb med dennes eksisterende forløb.

Hvor teglmur kan have kontakt med jord og vegetation udføres teglstenene i hårdbrændt kvalitet for at opnå en ikke-sugende overflade.

Hvor der mures under den fremtidige jord kote og 200 mm over jord/vegetationsoverflade mures der med kalkhydraulisk 20/80/475 mørtel.

Øvrigt murværk opføres med K100/750 for at opnå en større smidighed.

Muren opbygges af et relativt lille betonfundament og støttemur stabiliseret af skrueankre, der skrues ind i skrænten og boltes til betonmuren for hver 250 – 300 cm. Herpå bygges nederst en skalmur og øverst en dobbeltmur afdækket med vingeteg. Murens dimensioner højde og bredde tilstræbes udført ca 0,5 m bred som den gamle mur. For at få den skrå murkrone som den gamle mur har udføres fundamentets overside og skiftegangen i stenene muren parallelt med terrænet så murens karakteristiske oversider der følger terrænet kan genskabes.

Der mures i blødstrøgne facadesten. Hvor teglmur kan have kontakt med jord og vegetation udføres teglstenene i hårdbrændt kvalitet for at opnå en ikke-sugende overflade.

Hvor der mures under den fremtidige terrænkote og 200 mm over jord/vegetationsoverflade mures der med kalkhydraulisk 20/80/475 mørtel. Øvrigt murværk opføres med K100/750 for at opnå en større smidighed.

Tegl skal være vingetegl af samme type som eksisterende. Afsluttende tegl monteres i det nuværende forløb ligeledes med mørtel 20/80/475. Udkastet på bagside.

Muren kalkes på med kulekalk. Se tegning nr. 202, 301 og 302.

For at hindre vandtryk at påvirke muren lægges der både indenfor den ny mur og den gamle mur et højtliggende dræn såkaldt "Underjordisk tagrende" samtidig profileres terrænet med en lille sænkning så vandet ikke løber helt ud til muren. Tagrenden suppleres med en bentonitmembran der kan opsamle det ned sivende vand.

Den eksisterende mur

Muren understøbes ved at der udgraves og understøbes sektionvist som beskrevet på ingeniørtegninger. (12) 4.1 og (12) 5.1.

Muren sikres desuden ved at etablere et højtliggende dræn som hindrer/reducerer vandtryk bag den eksisterende mur. drænet er vist på den nye mur tegn. 301.

Byggepladsen

Selve udgravning til den ny mur vil kunne foretages med en lille gravemaskine fra kirkegården og toppen af skrænten. Det kræver dog at det fredede gravsted og grav stedet i det sydlige vestlige hjørne af kirkegården og det gravsted som ønskes bevaret mod nord ved den gamle mur nedtages og reetableres.

Ved arbejdet på murens yderside kræves et murerstillads med værn på den høje side. Stilladset opstilles på skruefundamenter og tilpasses det eksisterende terræn. Ved nedtagning skrues fundamenterne op igen og jorden kan reetableres. se tegn. 303

Ved understøbningen håndgraves fra de terrænplatforme der dannes ved udgravningen.

Materialetilkørsel vil kunne finde sted over kirkegården. Der kan køres direkte på perlestens belagte stier med indkørsel fra den nordlige låge, hvor der skal køres på belægninger og dels vil kunne løftes op på toppen med kran fra vejen vest for beton vil ligeledes kunne pumpes op herfra.

Vand og strøm til byggepladsen findes på kirkegården.

Byggepladsskur vil kunne opstille på p-pladsen enten nord eller vest for kirken.

Jord og affald.

Affald i forbindelse med vil overvejende være kalk og sten fra nedrivning af murrester og oprydning fra den væltede mur. Det skal afleveres til genbrug eller deponering.

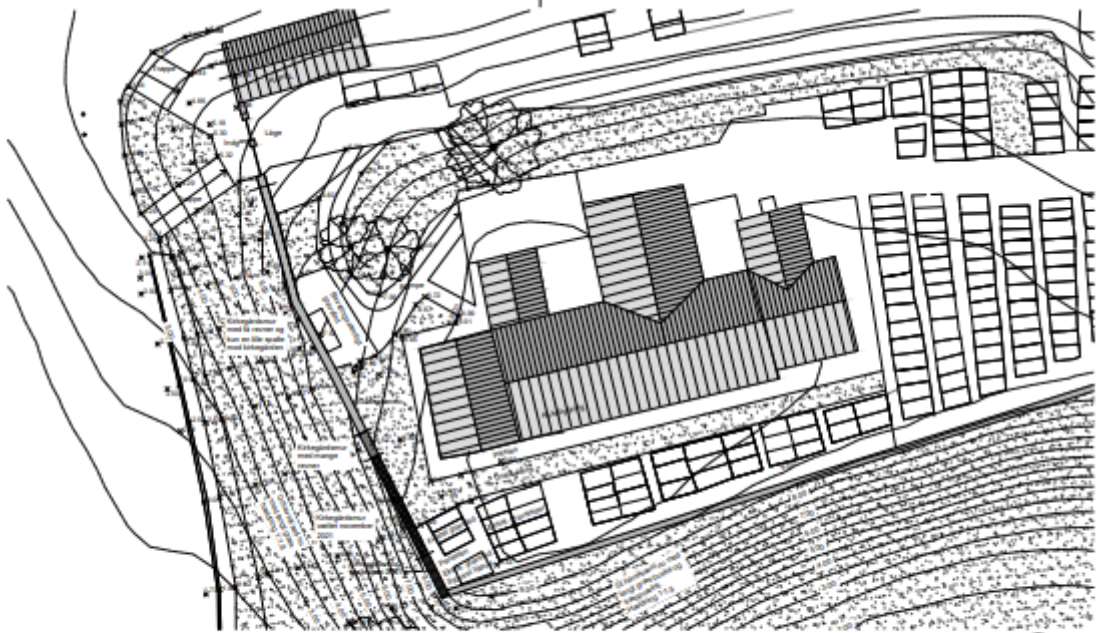
Jord i forbindelse med udgravningen både inden for og uden for muren kan indeholde skeletrester. Eventuelle skelletrest afsamles og det aftales med graver, hvordan disse skal håndteres.

Jorden opgravet indenfor kirkegården holdes adskilt fra jorden opgravet uden for kirkegården i byggeperioden. Den lægges i midlertidigt depot enten umiddelbart i nærheden af byggepladsen eller køres til depot på anvist sted på kirkegården indtil den kan genindbygges.

Kirkegårdsjorden skal søges genbrugt på kirkegården. Kan den ikke det må den bortkøres. Overskudsjorden indeholder større eller mindre mængder af teglrester mm. det skal derfor håndteres som forurennet jord, som køres til godkendt deponi anvist af Odsherred Kommune. Der skal udtages prøver pr. 30 tons

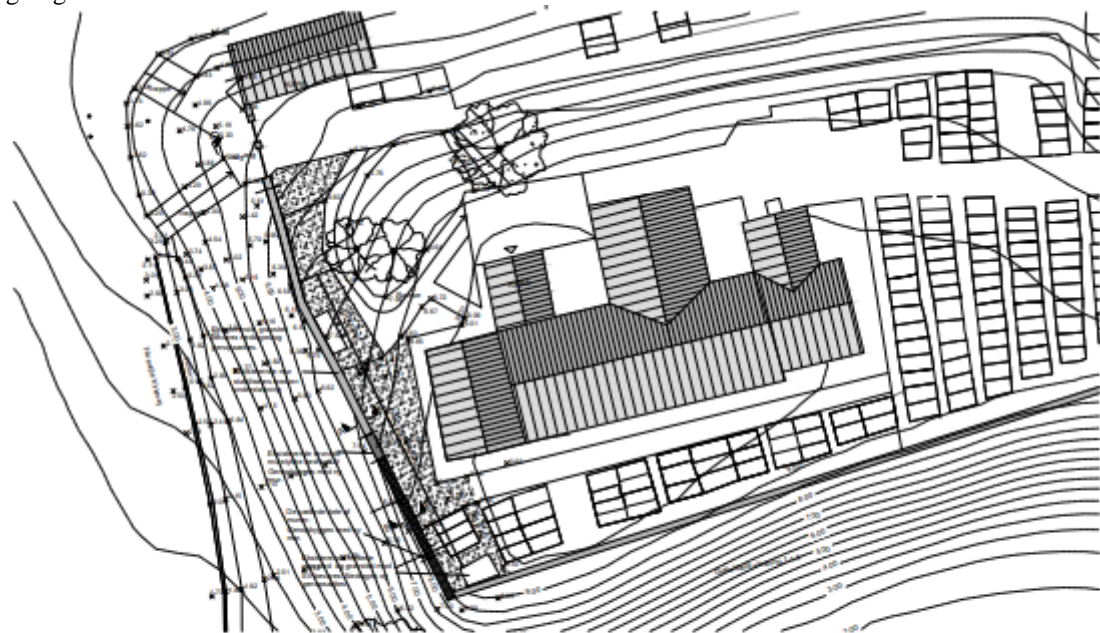
Projektet vil genere i alt 20 tons forurennet jord

...

Fåbøvej Kirke					 <small>TRAZSLI</small>
<small>navn:</small> Overbygning - Kilegårdehus mod vest - Eksisterende forhold <small>Municipalprojekt</small>					
<small>SAG:</small> 1536	<small>MÅL:</small> 1:200	<small>DATO:</small> 18.01.2023	<small>TEGN:</small> AMPT	<small>REV:</small> DSTD	 TL201
<small>ANSVARSBESTEMT:</small> PVL, MBL, S <small>A.D. PROJEKTERET:</small> MBL, TRAZSLI <small>TEK. AF 10.02.19:</small> PVL, TRAZSLI					

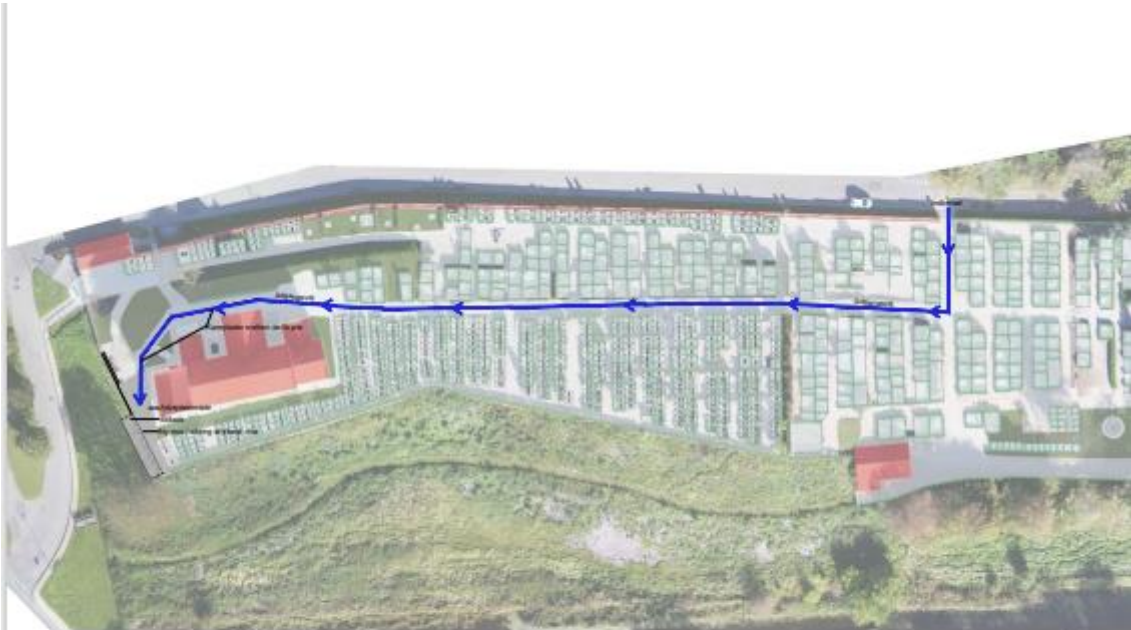
Tegning 201

Fåbøvej Kirke					 <small>TRAZSLI</small>
<small>navn:</small> Overbygning - Kilegårdehus mod vest - forslag til genopbygning og sikning <small>Municipalprojekt</small>					
<small>SAG:</small> 1536	<small>MÅL:</small> 1:200	<small>DATO:</small> 18.01.2023	<small>TEGN:</small> AM	<small>REV:</small> DSTD	 TL202
<small>ANSVARSBESTEMT:</small> PVL, MBL, S <small>A.D. PROJEKTERET:</small> MBL, TRAZSLI <small>TEK. AF 10.02.19:</small> PVL, TRAZSLI					

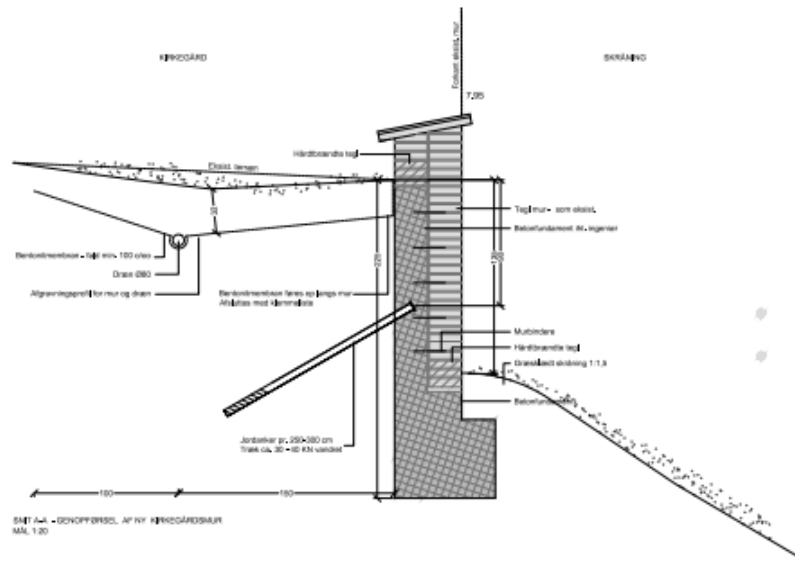
Tegning 202

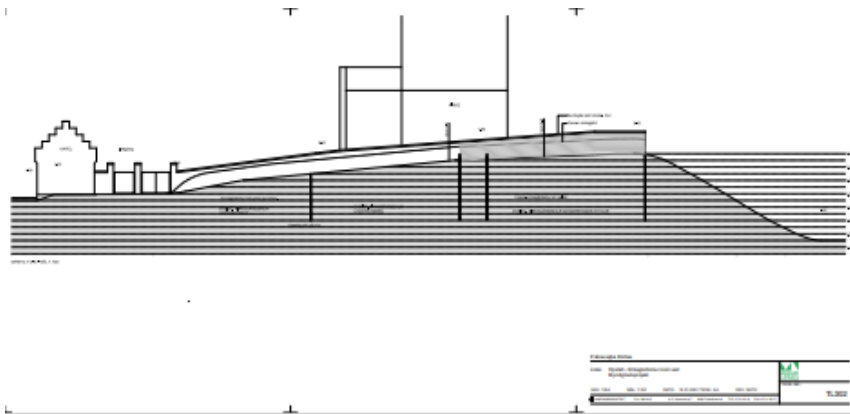
Fårevejle Kirke					 TEGN NR.
Navn: Byggepladsplan - Kirkegårdsmur mod vest - Byggepladsplan Myndighedsprojekt					
SAG: 1006	MÅL: 1:200	DATE: 18.01.2022	TEGN: AH	REV: DATO:	TL203
Udarbejdet af: P.H. Møller A.C. Henningsen 3800 Fredensborg Tlf. 47 51 51 10 Fax 47 51 51 07					

Tegning 203

Fårevejle Kirke					 TEGN NR.
Navn: Kirkegårdsmur mod vest - Srit B-B - ny kirkegårdsmur Myndighedsprojekt					
SAG: 1006	MÅL: 1:20	DATE: 18.01.2021	TEGN: AH	REV: DATO:	TL301
Udarbejdet af: P.H. Møller A.C. Henningsen 3800 Fredensborg Tlf. 47 51 51 10 Fax 47 51 51 07					

Tegning 301

Tegning 302

Odsherred Kommune har den 8. juni 2022 udtalt:

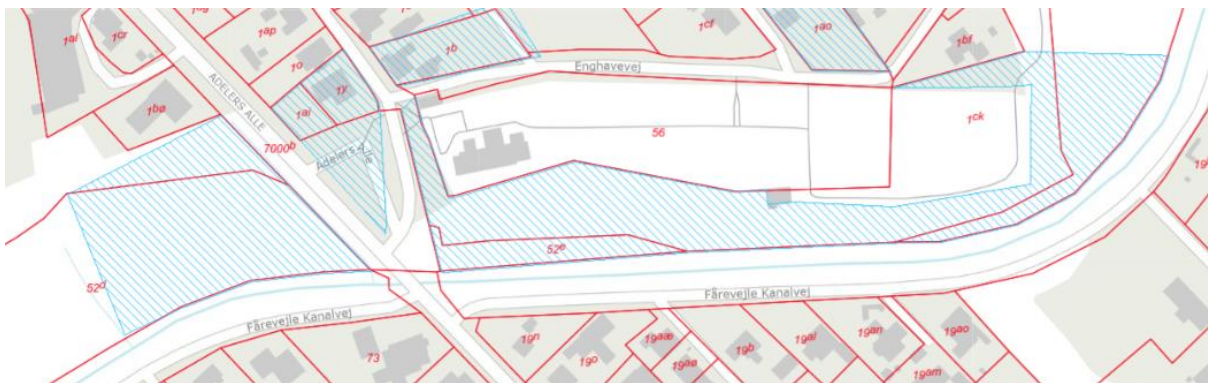
Fredningsnævnet har bedt om kommunens bemærkninger til arbejde med genopretning af kirkegårdsmur ved Fårevejle Kirke.

Fårevejle Kirke er beliggende ca. 2 km fra nærmeste del af Natura 2000-område nr. 154 – Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerget og Bollinge Bakke (habitatområde nr. 135 og fuglebeskyttelsesområde nr. 94). Nedenfor kirken ud mod Lammefjorden er der registreret areal fersk eng omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det beskyttede naturområde omfatter dog ikke kirkemuren.

Der er ikke registreret forekomst af bilag IV-arter på arealet som påvirkes ved projektet. Da der er tale om gravearbejde og at der vil ske en genopretning af terræn efter arbejdet, kan det udelukkes at arbejdet vil påvirke arter som flagermus, der ofte kan have levested i gamle bygninger. Det er kommunens vurdering at hverken Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag af arter og naturtyper påvirkes af projektet, ligesom det er kommunens vurdering, at det kan udelukkes, at det ansøgte vil påvirke yngle- eller rasteområde for andre dyre- eller plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Kommunen har ikke indvendinger til det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforening, Odsherred, har ikke udtalt sig om ansøgningen, men har haft lejlighed hertil.

De fredede områder i Fårevejle Kirkeby er vist med blå skravering.

Matr.nr. 1a og 52a Fårevejle By, Fårevejle, er omfattet af en fredningsoverenskomst af 11. december 1952, hvoraf fremgår bl.a.:

... at lade et areal af dette matr.nr. frede for at sikre den fri beliggenhed af Fårevejle kirke.

Arealet beskrives således: 1) skrænten vest, syd og øst for kirkegården begrænset af "cementvejen" mod vest og landvandskanalen mod syd og øst, herunder parkeringspladsen vest for kirken mod vejene og 2) engarealet vest for "cementvejen".

Fredningen har følgende omfang: arealerne må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning, ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon- eller telegrafmaster og lignende eller opsættes skure, udsalgsstader, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande. Der må i det hele taget ikke foretages ændringer i den nu bestående tilstand, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

Nævnets afgørelse:

At udføre gravearbejde mv. i forbindelse med en genopbygning af kirkemuren mod vest som beskrevet i ovenstående projekt vil ikke være en ændring i den bestående tilstand, der kan virke skæmmende og vil ikke hindre indsigten til eller udsigten fra kirken og er således ikke i strid med fredningsbestemmelserne, så længe der sker retablering efter genopførelse af muren.

De i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og stk. 3, nævnte forhold taler ikke mod at give en dispensation.

Under hensyn hertil meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, en dispensation til at der foretages gravearbejde mv. i skrænten i forbindelse med en genopbygning af kirkegårdsmuren mod vest som beskrevet i ovenstående projekt.

Det er en forudsætning for tilladelsen, at der sker fuldstændig retablering efter arbejdets færdiggørelse. Retableringen skal være sket senest 6 måneder fra arbejdets påbegyndelse.

I sagens afgørelse har deltaget formanden, dommer Ole Stryhn, det af miljøministeren udpegede medlem, Rolf Dejløw, samt det af Odsherred Kommune udpegede medlem, Finn Hallberg.

Ole Stryhn
formand

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige,
rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
  - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.